

Anbefalede retningslinjer for anvendelse af følgende bekæmpelsesmidler:

Topflor, Bonzi, Pirouette, Acrobat WG, Dithane NT, Tridex DG, ND Mastana SC, Floramon A, Floramon B, Floramon C, Baymat Ultra Rosensprøjtemiddel, Fungaflor Smoke og Fungazil TM-100.

1. GENERELLE RETNINGSLINIER

De ovenstående midler er under mistanke for at have hormonforstyrrende effekter. Miljøstyrelsen har risikovurderet anvendelsen af midlerne. Der er i det konkrete tilfælde foretaget en risikovurdering af stoffer, der mistænkes for at være hormonforstyrrende, men risikovurderingen er foretaget på baggrund af nogle forsøg, der ikke har inkluderet undersøgelser af hormonforstyrrende effekter – hvilket selvsagt giver anledning til et forbehold for resultaterne. Det kan derfor være vanskeligt at etablere et sikkert arbejdsmiljø for kvinder i den fødedygtige alder; dette gælder både de der planlægger en graviditet, men især de, der får en ikke-planlagt graviditet.

Miljøstyrelsen har fundet uacceptabel høj risiko ved Topflor og Baymat Ultra Rosensprøjtemiddel. Disse midler bliver taget af markedet, senest 1. september 2009. Indtil disse midler er væk fra markedet og for de resterende midler er der med branchen udarbejdet retningslinjer for midlernes anvendelse af forsigtighedshensyn.

Det er arbejdsgivers ansvar, at alle medarbejdere er orienteret om de nye anbefalinger, herunder beskyttelsesforanstaltninger som værnemidler, karensperiode mm. (se nedenfor). Det er også arbejdsgiverens ansvar, at karensperioden overholdes og at medarbejderne anvender personlige værnemidler.

Skiltning/advarsel

Der skal være information om de nye anbefalinger hvor midlerne opbevares, for at sikre korrekt håndtering ved opblanding og udbringning.

Når midlerne er benyttet, skal det ved opslag sikres at alle på arbejdspladsen kan blive orienteret om, hvilke midler der er anvendt, hvor og hvornår de er anvendt og hvornår kulturer/planter igen kan håndteres.

Behandlede kulturer skal være tydeligt skilte (ved vækstrum og/eller borde) med behandlings-dato og advarsel om håndtering samt karensperioden.

Beskyttelse ved opblanding, udbringning og re-entry

Midlerne skal håndteres efter forskrifterne i Jordbrugets Arbejdsmiljøudvalgs "Vejledning om personlige værnemidler. Væksthuse og lignende", idet sikkerhedsniveauet skal være som ved opblanding og udbringning af Sundhedsskadelige/Giftige midler.

Efter behandling med midlerne skal re-entry mindst håndteres efter branchevejledningen "Vejledning for re-entry arbejde" (Branche-sikkerhedsrådet for Jordbruget 1997), hvoraf det bl.a. fremgår, at re-entry ikke bør ske **før efter 2 døgn**, og hvor der er givet anbefalinger til brug af værnemidler under re-entry arbejde. Særlige forholdsregler gælder dog for anvendelsen af de pesticider, der mistænkes for at være hormonforstyrrende. (Se under pkt. 2).

Vejledningerne kan findes på hjemmesiden www.barjordtilbord.dk, og er vedlagt i PDF format.

Om værnemidler

Medarbejderne skal orienteres om kravene til personlige værnemidler. Det er vigtigt at beskyttelsesudstyret er vedligeholdt, intakt og det skal kunne beskytte mod det på gældende pesticid. Det anbefales, at der anvendes handsker af materialet nitril idet disse i de fleste tilfælde vil være modstandsdygtige overfor kemiske påvirkninger. Nitrilhandsker skal betragtes som engangshandsker i forbindelse med håndtering af de hormonforstyrrende pesticider. De skal således kasseres hver gang de tages af og ved brud, forurening og tilsmudsning af handsken. Håndvask med sæbe anbefales i forbindelse med handskeskift og før pauser. Det skal understreges, at alle handsketyper, der anvendes ved håndtering af kemikalier, er engangshandsker.

Substitution

Hvor disse midler kan erstattes af et alternativt produkt, skal det alternative middel anvendes.

2. SÆRLIGE FORHOLDSREGLER FOR ANVENDELSE PÅ PRYDPLANTER, STIKLINGER OG AGURK.

Behandling af prydplanter (Topflor, Bonzi, Pirouette, Acrobat WG, Dithane NT, Tridex DG, ND Mastana SC, Baymat Ultra Rosenprøjtemiddel og Fungaflor Smoke).

Karensperiode for manuel håndtering: Efter hver behandling skal der være en karensperiode på **10 døgn**, hvor planter eller jord ikke må håndteres manuelt. Undtaget herfra er Topflor med en karensperiode på **7 døgn** og Bonzi/Pirouette hvor karensperioden er **3 døgn**. Efter karensperioden på hhv. 10, 7 og 3 døgn) skal der anvendes kemisk bestandige handsker som f.eks. nitrilhandsker. Handskerne skal skiftes jævnligt, og må ikke være beskadigede, og de skal skiftes, når/hvis de bliver forurenede eller tilsmudsede. Efter brug skal handskerne bortskaffes. Håndvask skal foretages mellem hvert handskeskift. Nitrilhandsker skal betragtes som engangshandsker i forbindelse med håndtering af de hormonforstyrrende pesticider. Se i øvrigt vedlagte re-entry folder vedrørende brug af værnemidler under re-entry arbejde.

Efter 21 døgn må planterne håndteres uden kemisk bestandige handsker.

Behandling af stiklinger (Floramon A, Floramon B og Floramon C).

Karensperiode for manuel håndtering: Jorden må ikke bearbejdes før efter 10 døgn. Skal der arbejdes med kulturen skal der anvendes kemisk bestandige handsker som f.eks. nitrilhandsker. Handskerne skal skiftes jævnligt, og må ikke være beskadigede, og de skal skiftes, når/hvis de bliver forurenede eller tilsmudsede. Efter brug skal handskerne bortskaffes. Håndvask skal foretages mellem hvert handskeskift. Nitrilhandsker skal betragtes som engangshandsker i forbindelse med håndtering af de hormonforstyrrende pesticider. Se i øvrigt vedlagte re-entry folder vedrørende brug af værnemidler under re-entry arbejde.

Efter 21 døgn må planterne håndteres uden kemisk bestandige handsker.

Behandling af meldug i agurk (Fungazil TM100)

Karensperiode for manuel håndtering: Efter hver behandling skal der være en karensperiode på 3 døgn, hvor der ikke må arbejdes i kulturen. Af forsigtighedsmæssige grunde skal man anvende handsker under plukning af agurker for at undgå eksponering af pesticidrester fra agurkeplanterne. Når agurkerne er plukket kan de håndteres uden handsker. Ved andet arbejde i kulturen, som f.eks. fjernelse af blade og anden trimning, skal der anvendes kemisk bestandige handsker som f.eks. nitrilhandsker. Handskerne skal skiftes jævnligt og må ikke være beskadigede, og de skal skiftes, når/hvis de bliver forurenede eller tilsmudsede. Efter brug skal handskerne bortskaffes. Håndvask skal

Miljøstyrelsen marts 2009

foretages mellem hvert handskeskift. Nitrilhandsker skal betragtes som engangshandsker i forbindelse med håndtering af de hormonforstyrrende pesticider. Se i øvrigt vedlagte re-entry folder vedrørende brug af værnemidler under re-entry arbejde.

Efter 21 døgn må planterne håndteres uden kemisk bestandige handsker.

Sprøjtefrist: Der skal gå mindst 3 døgn fra sidste behandling til høst i henhold til den gældende sprøjtefrist.